

INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

"TEKNISKA ALTERNATIV – FÖR VEM?"

En kvalitativ studie om äldres åsikter och intressen för välfärdsteknik inom äldreomsorgen

Författare

Tyra Johansson & My Nässlander Örninge

Uppsats/Examensarbete:	7,5 hp
Program och/eller kurs:	SQ4133, Fältanknutet vetenskapligt arbete i socialt arbete
Termin/år:	HT 2019
Handledare:	Doris Lydahl
Antal ord (max 6500 ord):	6494

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Problemformulering	4
1.3 Syfte och frågeställningar	4
1.4 Avgränsningar	5
1.5 Studiens relevans för det sociala arbetet	5
2. Tidigare forskning	5
2.1 Självtändighet	6
2.2 Äldres delaktighet i vården	7
2.3 Trygghet	8
2.4 Framtidstro	9
3. Teori	9
3.1 Empowerment	9
3.2 Handlingsutrymme	10
4. Metod	11
4.1 Urval	11
4.2 Intervjuprocess	12
4.3 Bearbetning av intervjuer och analysmetod	13
4.4 Etiska överväganden	14
4.5 Studiens giltighet och tillförlitlighet	14
4.6 Arbetsfördelning	14
5. Resultat och analys	15
5.1 Trygghet	15
5.2 Oro	17
5.3 Självtändighet	17
5.4 Kunskap	19
5.5 Välfärdsteknik i framtiden	20
6. Slutsats	22
Referenslista	24
Bilaga 1	27

1. Inledning

Utvecklingen av välfärdsteknik är idag i ständig rörelse. Ett område som har dragit stor nytta av tekniken är äldreomsorgen, som ökar sin användning varje dag (Lagerwall & Tjäder, 2016: 3). Välfärdsteknik är exempelvis produkter såsom digitala hjälpmedel och tjänster för kommunikation, vilket har som syfte att ge äldre personer trygghet och frihet (ibid: 41). I denna studie har vi valt att rikta in oss på äldres intressen, engagemang och uppfattning av välfärdsteknik, då de är målgruppen som i första hand kommer använda sig av produkterna.

1.1 Bakgrund

I ett Regeringsuppdrag från Socialdepartementet (2019) framgår att användningen av välfärdsteknik har ökat i landet, men från låga nivåer. Som ett resultat av den ökade användningen har Regeringen under 2018 tagit flera beslut för att främja ökad användning av välfärdsteknik (Regeringen, 2019: 2).

Begreppet välfärdsteknik är väldigt brett, och inbegriper både sådant som kan tillhandahållas av samhället och som kan köpas på konsumentmarknaden. Socialstyrelsen publicerade i slutet av 2015 följande definition av välfärdsteknik: *”Digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning”* (Socialstyrelsen, 2019: 11). Exempel på välfärdsteknik är trygghetslarm, medicinpåminnare och samtal med bilder.

Pensionärernas riksorganisation, PRO (2016), beskriver att välfärdsteknik används för att förbättra och effektivisera välfärdssamhällets utbud till medborgarna, både på samhälls- och individnivå (Lagerwall & Tjäder, 2016: 39). Dessa tekniker ska verka för att äldre ska kunna bo kvar hemma längre med en högre livskvalitet, ökad trygghet, delaktighet samt ge utrymme för den äldre att påverka sin egen hälsa (Göteborgs Stad, 2019). Välfärdsteknik är också tänkt att vara ett hjälpmedel för personal genom att underlätta arbetsuppgifter i vården och förebygga skador.

I socialtjänstlagen (SoL) är bestämmelser formulerade om hur socialnämnden ska verka för gruppen äldre. I 5 kap. 4§ 2st. är följande skrivet;

”Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund).

Socialnämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden (...)” (Socialtjänstlag [SoL], 2001:452).

Socialtjänstlagens beskrivning går i linje med tidigare nämnda framställningar, om vad välfärdsteknik förväntas tillföra inom äldreomsorgen. Det vill säga, ökad självständighet, trygghet, delaktighet med mera. Välfärdsteknik förväntas alltså fungera som ett nytt, modernt komplement till den nuvarande vården och omsorgen, men vad anser de äldre som är huvudmålgruppen om denna utveckling?

1.2 Problemformulering

Enligt statistik från Statistiska centralbyrån, SCB (2018), sker en demografisk förändring där gruppen *äldre* blir större och större. Statistiken säger att Sveriges folkmängd beräknas passera 11 miljoner år 2028, där gruppen 65 år och äldre förväntas vara den grupp som ökar mest (Statistiska centralbyrån, SCB, 2018). Enligt SCB:s prognoser väntar därmed även en brist på vård- och omsorgsutbildade i framtiden, där de ökade behoven inom vården, generellt, men särskilt inom äldreomsorgen gör att efterfrågan på personal väntas öka kraftigt fram tills år 2035 (Statistiska centralbyrån, SCB, 2016). I och med dessa förändringar kan välfärdsteknik anses vara ett komplement till äldre vården genom att underlätta de kommande utmaningarna.

Mot denna bakgrund vill vi kartlägga de äldres intresse och åsikt om välfärdsteknik inom äldreomsorgen, eftersom det är gruppen som huvudsakligen kommer att använda produkterna. Det är av stor vikt att lyfta äldres röster för att framhäva deras åsikt och intressen om välfärdstekniken i framtiden.

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka intresset för välfärdsteknik inom äldreomsorg bland boende på en korttidsenhet. Genom denna studie vill vi kartlägga de äldres engagemang och uppfattning om välfärdsteknik och vad de anser om välfärdsteknik som ett komplement för den redan befintliga vården.

Frågeställningar:

- Hur upplever boende på ett korttidsboende utvecklingen av välfärdstekniker inom äldreomsorgen?
- Vilka för- och nackdelar anser de äldre på ett korttidsboende att det finns av välfärdstekniker inom äldreomsorgen?

1.4 Avgränsningar

Fältstudieplatsen vi blev tilldelade var vid ett projekt som är en test- och lärandemiljö som visar digitala välfärdstekniker och gör dessa tillgängliga för boende, anhöriga och personal inom äldreomsorgen.

I denna studie vill vi undersöka intresset, engagemanget och uppfattningen om välfärdsteknik och var därför tvungna att begränsa urvalet av respondenter till våra intervjuer, eftersom vi vill få en mer djupgående bild av respondenternas intresse och åsikt. Eftersom vi var vid projektet under vår fältstudie och vill undersöka vad de äldre har för intresse och åsikt, fick urvalet bli bland boende på den tillgängliga korttidsenhet som ligger intill.

1.5 Studiens relevans för det sociala arbetet

Vår studie om äldres uppfattning kring välfärdsteknik inom äldreomsorgen är relevant för det sociala arbetet då äldre är en grupp som socialt arbete ska värna om. För oss som studerar vid institutionen för socialt arbete på socionomprogrammet blir det viktigt att lyfta de äldres röster för att en utveckling av gruppens välmående ska kunna ske samt för att främja ett mer tillmötesgående socialt arbete. Eftersom välfärdsteknik är ett fenomen som kommer införas mer inom vård- och omsorg, är det inom det sociala arbetet, viktigt att låta äldre ta del av den utvecklingen. Det är även av stor vikt att socialarbetaren tar del av äldres upplevelser för att det ska kunna skapas en tillmötesgående vård.

2. Tidigare forskning

Vid granskning av forskning relaterad till vår studie, kunde vi fastställa att det finns relativt mycket skrivet om välfärdsteknik inom äldreomsorgen. Många studier har utgångspunkt i personal och det nya arbetssättet, medan andra har utgångspunkt utifrån de äldres perspektiv. Studier om äldres åsikter utifrån ett korttidsboende var svårare att finna. Således kan vår studie ses som ett tillskott och komplement till den tidigare forskning som finns, då vi framför

de äldres intressen angående välfärdsteknik. För att placera vår studie i ett vetenskapligt sammanhang har vi samlat in den mest relevanta tidigare forskningen, och kommer presentera den i kommande teoriavsnitt.

2.1 Självständighet

I artikeln *Welfare Technologies in Care Work 1* skriver Annette Kamp, Aud Obstfelder och Katarina Andersson (2019), om välfärdsteknikens entré inom vården i Skandinavien. Artikeln syftar till att presentera ny kritisk forskning om hur välfärdsteknik påverkar arbetslivet i ett nordiskt sammanhang samt öppna upp för diskussion inom ämnet. Artikeln beskriver förväntningarna och argumenten som finns för att införa välfärdsteknik som ett komplement till äldrevården, med bakgrund i den ökande äldre befolkningen. Gemensamt för alla skandinaviska länder, skriver författarna, är att välfärdsteknik förväntas öka brukarens självständighet och delaktighet i sin vård. Fler uppgifter, som tidigare varit beroende av personal, ska nu kunna bli möjliga att utföra på egen hand. Exempel på detta är att; kunna ta medicin själv med hjälp av en medicinpåminnare och slippa bli störd i sin sömn på grund av natttillsyn av personal med hjälp av en tillsynskamera. Välfärdstekniken är positivt omskriven och ses som något som gynnar både äldre och personal (Kamp, Obstfelder & Andersson, 2019: 1).

Självständighet och säkerhet är två viktiga faktorer i de äldres liv, detta skriver Viktoria Zander, Rose-Marie Johansson-Pajala och Christine Gustafsson i artikeln *Methods to evaluate perspectives of safety, independence, activity, and participation and older persons using welfare technology. A systematic review* (2019). Artikeln utgår från en systematisk granskningsstrategi och ser på självständighet som varierande från person till person. Det kan exempelvis handla om att inte känna sig beroende av någon annan, att ha ett aktivt vardagsliv eller att bestämma över sitt eget liv (Zander, Johansson-Pajala & Gustafsson, 2019: 2). I ett perspektiv från de äldre kan självständighet även handla om att godta hjälp men bestämma när och hur det ska gå till (ibid). Artikeln granskar områden som varit del av tidigare forskning och analyserar dessa, samt undersöker vilka metoder det finns för att bedöma värdet av välfärdsteknik utifrån variabler såsom: deltagande och aktivitet och självständighet och säkerhet. Då syftet med välfärdsteknik är att främja bland annat självständighet, ansåg vi att forskning om hur välfärdsteknik påverkar exempelvis självständigheten för äldre även är relevant för vår studie. I artikeln framkommer att implementering av välfärdsteknik bör utgå

från de äldres behov, där ett krav blir att jobba personinriktat. För att nå detta behöver svårigheter, mål och de äldres behov identifieras (ibid: 17f).

2.2 Äldres delaktighet i vården

Äldres delaktighet i vården är ett ämne som delvis även är en förutsättning för studiens syfte. För att kunna svara på frågor om välfärdsteknik krävs kunskap om ämnet. I studien *'They were talking about me' - elderly women's experiences of taking part in a discharge planning conference* skriver Eva Efraimsson, Per-Olof Sandman och Birgit. H Rasmussen (2006), om betydelsen av medverkan i planeringen av den egna vården bland äldre. Studien utgår från intervjuer där åtta uppföljningsintervjuer med sju äldre kvinnor genomfördes. Dessa intervjuer analyserades sedan med hjälp av den kvalitativa metoden för en innehållsanalys.

Studien är relevant för det sociala arbetet då äldreomsorg delvis syftar till att öka äldres självständighet och främja dess autonomi. Författarna kommer fram till att de äldre kvinnorna ofta upplever sig malplacerade vid situationen då deras vård ska planeras. Detta visar sig ha flera olika orsaker. Dels uppger kvinnorna sig oförberedda på vad vårdplaneringen innebär, dels känner de sig osäkra på "spelreglerna" inom institutionsvärlden. I studien framkommer att kvinnorna vid situationer som dessa försökte anpassa sig och improvisera för att vara de professionella till lags. Sammanfattningsvis kommer författarna fram till att kvinnorna har för lite information vilket dels berodde på att institutionsvärlden kändes främmande, dels för att de fysiska förändringarna i kroppen sågs som ett hot (Efraimsson, Sandman & Rasmussen, 2006: 75f).

Efraimsson-, Sandman- och Rasmussens slutsats är att det är viktigt att involvera de äldre och presentera dem för allt de nya de ställs inför i den nya identiteten som äldre, för att skapa en bra vård. Detta ska göras genom att intressera sig för de äldres historia, informera dem och säkerställa att de förstår (Efraimsson, Sandman & Rasmussen, 2006: 76).

2.3 Trygghet

I avhandlingen *eHomecare - for safety and communication in everyday life. The perspectives of older users, relatives and care managers* undersöker Charlotta Åkerlind (2017), om hur elektronisk hemtjänst inverkar på äldre och anhöriga i vardagen inriktat mot kommunikation och trygghet. Avhandlingen innefattar två studier om erfarenheter av kommunikation och trygghet bland de äldre och anhöriga. Den ena studien genomfördes innan implementeringen

av elektronisk hemtjänst, medan den andra genomfördes sex månader efter att elektronisk hemtjänst börjat användas. Tolv stycken äldre under 65 år samt åtta anhöriga intervjuades, både individuellt och genom gruppintervjuer (Åkerlind, 2017: 61). Åkerlind skriver om hur resultaten för studierna med de äldre och de anhöriga var att det fanns en positiv inställning till den specifika delen, elektronisk hemtjänst, av välfärdsteknik. Det fanns tydliga kopplingar mellan kommunikation och trygghet och välfärdstekniken. Exempel på detta var trygghetskameran under natten som upplevdes som något tryggt och digitala kommunikationsmöjligheter för anhöriga och äldre, som skapade en positiv känsla av kommunikation och närhet mellan dem (ibid). Resultaten visade även att det fanns en besvikelse och oro bland äldre då tekniken krånglade eller när de själva var ur stånd att kunna bruka tekniken.

Avhandlingen hanterade två studier med biståndshandläggarna gällande deras inställning samt erfarenhet av att arbeta med elektronisk hemtjänst. Resultaten till dessa studier visade att det finns en skepsis till att arbeta med elektronisk hemtjänst trots inställningen om att det skulle förhöja den äldres livskvalité. Detta på grund av att det finns lite kunskap om arbetssättet, och biståndshandläggarnas uppmaning var därmed att bättre och mer information måste ges till både personalen och till de äldre samt till dess anhöriga, för att de ska kunna känna delaktighet i sin vård (ibid: 61).

Ett annat exempel på välfärdsteknik som bidrar till ökad trygghet är enligt Ingunn Moser (2019), det traditionella trygghetslarmet (Moser, 2019: 29). Denna teknik anser Moser möjliggör avstånd och är en teknik som riktar in sig till servicemottagaren - den äldre. Moser skriver "For mange gir trygghetslarmen en ekstra trygghet for at dersom noe skulle kje, er det mulig å få gitt beskjed slik at nødvendige tiltak kan iverksettes" (ibid), och menar att denna teknik ger extra trygghet genom att nödvändiga åtgärder kan genomföras med hjälp av den kommunikationsmöjlighet larmet ger (ibid).

2.4 Framtidstro

I artikeln *Future ageing: Welfare technology practices for our future older selves*, skriven av Michela Cozzaa et al. (2018), sker en undersökning om hur det framtida åldrandet formas av företag, stat, med mera, genom välfärdstekniken. Genom en fallstudie visas hur ett antal relevanta aktörer konstruerar åldrande i framtiden. Författarna skriver att välfärdstekniken förväntas skapa en bättre ålderdom, vilket problematiseras i artikeln med utgångspunkten att

ålderdom är ett komplext och föränderligt fenomen (Cozzaa, et al., 2018: 117). Resultatet i artikeln visar vikten av att belysa vilka aktörer som är med och utvecklar tekniken, som därmed formar framtiden. De kommer även fram till att det är viktigt att förhålla sig till både det materiella och det sociala vid utvecklingen av välfärdsteknik. Författarna lyfter en diskussion om vems framtid som faktiskt förbättras i framtagningen av välfärdsteknik, då det bör finnas en baktanke om ålderdomens komplexitet och mångfald (ibid: 127).

3. Teori

I denna del kommer vi presentera de teoretiska utgångspunkter och begrepp som ligger till grund för vår studie.

3.1 Empowerment

Empowerment tillhör det moderna kritiska perspektivet och är en del av det anti-förtryckande förhållningssättet (Healy, 2014: 197). Begreppet utgår från ett strukturellt synsätt och har fokus på att hinder i vardagen har sina rötter i maktförhållanden och sociala konstruktioner i samhället (ibid: 184f). Vid missgynnande förhållanden ligger lösningen således i tanken att personen ska bryta sig ur de strukturella förhållandena som hindret sitter i och ta tillbaka makten över situationen (ibid: 183). Empowerment kan innebära egenmakt, på individnivå handlar begreppet alltså om att öka den enskilda individens möjligheter att påverka sitt eget liv. På samhällsnivå kan empowerment innebära att den enskilda individen får ett större inflytande över faktorer som fastställer möjligheter i samhället och i sitt liv (ibid: 184).

I denna studie kan empowerment därmed tolkas som att den äldre får makt över sin egen situation. Den äldre ska alltså ha möjlighet att själv påverka sitt eget liv och ha inflytande vid val som gäller personens vård och framtid (Healy, 2014: 184f). För att hjälpa den äldre att överkomma de strukturella hinder som uppstått krävs att omgivningen hjälper till att medvetandegöra de bakomliggande faktorerna (ibid: 197f).

3.2 Handlingsutrymme

Eftersom empowerment kan beskrivas som egenmakt där fokus ligger på att öka enskilda individers möjlighet att påverka sitt eget liv, så har vi valt att koppla det till begreppet handlingsutrymme.

Handlingsutrymme handlar om utrymmet och möjligheten att verka mellan mer eller mindre strikta ramar, strukturer, lagar och direktiv (Johansson, Dellgran & Höjer, 2015: 32).

Individen måste därmed ges utrymme för egna bedömningar och val (ibid).

Handlingsutrymme kan alltså tolkas som förekomsten av olika valmöjligheter (Ponnert & Svensson, 2019: 126). Kopplat till studien så innebär empowerment att skapa handlingsutrymme för den enskilda individen. Personen ska alltså själv ha utrymmet och möjligheten att påverka sitt eget liv samt ha inflytande vid val som gäller dess vård och framtid (Healy, 2014: 184f). Handlingsutrymme inom äldreomsorgen förväntas alltså ge den äldre mer flexibilitet, exempelvis fler alternativ i sin vård.

I denna studie kan vi tolka det som att välfärdsteknik enligt tidigare nämnda definitioner förväntas skapa ökat handlingsutrymme för äldre då de exempelvis kan få en mer självständig vardag och inte vara lika beroende av vårdpersonal. Ett exempel skulle kunna vara genom att kunna välja att inte bli väckt på natten av nattpersonal utan istället använda en nattkamera. Med detta teoretiska begrepp vill vi undersöka om välfärdsteknik begränsar de äldres handlingsutrymme eller om det kan öka personens självständighet.

Handlingsutrymme för en boende på ett äldre- eller korttidsboende kan innebära att de får möjlighet att utföra aktiviteter. För att uppnå detta krävs det att personalen är medveten om att hjälpa den äldre. Vid äldreboenden kommer socialarbetaren i kontakt med frågor som kan vara av känslig karaktär, och som Blomberg och Dunér (2015) skriver så är det *”av stor betydelse att allmänheten hyser tillit till dem som utför arbetet och litar på deras kunskap och förmåga att göra väl avvägda bedömningar inom ramen för handlingsutrymmet”* (Blomberg & Dunér, 2015: 201).

4. Metod

För att besvara frågeställningarna i denna studie har vi använt oss av en kvalitativ undersökningsdesign, där vi genomfört semistrukturerade, öppna intervjuer med tre boende på en korttidsenhet. Den kvalitativa designen lämpar sig vid strävan om detaljerade resultat, samt för att på ett så fullständigt sätt som möjligt förstå personen i sin kontext (Jacobsen, 2012: 61). Den kvalitativa designen passade studien och frågeställningarna bäst då syftet med studien var att djupgående ta reda på de äldres uppfattning om välfärdsteknik inom äldreomsorgen. Inom den kvalitativa metoden valde vi att göra semistrukturerade intervjuer,

det vill säga öppna intervjuer med en viss struktur inblandad. Metoden, öppen intervju, är enligt Jacobsen lämplig under förutsättningen att en antingen är intresserad av vad människor säger, eller intresserad av hur människor tolkar och förstår ett visst fenomen (ibid: 97).

Metoden var därför relevant för vår studie, då vi genom den kvalitativa metoden ville undersöka äldres intresse samt kartlägga deras uppfattning om välfärdsteknik. Enligt Jacobsen bör den öppna intervjun inte vara så strukturerad att den består av redan bestämda frågor med fasta svarsalternativ (ibid: 101). Begränsningar med den kvalitativa undersökningsdesignen är att det tar lång tid att gå in djupgående, vilken kan resultera i ett mindre antal studerade enheter, som i sin tur gör det svårt att nå upp till generaliserbarhetskravet (ibid: 69).

Följaktligen utarbetade vi en intervjuguide med översikt över de teman vi ville behandla under intervjuerna. Detta för att säkerställa att vi skulle få svar på de viktigaste teman som vi ville undersöka i studien. Vi valde även att genomföra en informantintervju för att få en bredare förståelse för vad välfärdsteknik är och vad det syftar till inom äldreomsorgen.

4.1 Urval

För att få ett djupgående resultat kräver den kvalitativa studien att fokus läggs på ett litet antal enheter (Jacobsen, 2012: 63). Således valde vi att intervjua tre personer från en korttidsenhet. Krav för deltagande i studien var att det skulle vara personer som själva hade förmågan att bestämma över sitt deltagande i studien. Alltså förmågan att kunna ge samtycke samt genomföra intervjun på ett medvetet sätt. Då våra andra alternativ var att utföra intervjuerna med personer från ett somatiskt- eller demensboende ansåg vi att det var säkrast för studien om urvalet skedde bland personer på korttidsboendet. Vi kunde därmed säkerställa studiens tillförlitlighet samt att hänsyn togs till det informerade samtycket.

Vid urval av respondenter till våra intervjuer valde vi att använda oss av ett bekvämlighetsurval, alltså att urvalet gjordes utifrån vilka personer som var lättast att få tag i (Jacobsen, 2012: 227). Eftersom vårt urval var bland personer på en korttidsenhet kunde vi inte välja respondenter till intervjuer i förväg, då det inte gick att säkerställa att samma personer bodde kvar vid intervjutillfället. Istället bad vi en enhetschef för korttidsenheten att fråga bland de boende på korttidsenheten om någon ville vara med i studien och när för att sedan kunna förmedla det vidare till oss.

Vi gjorde även en informantintervju till vår studie och utgick från Kvammes tredje kriterium - information, där vi valde ut en enhet som vi antog kunde ge oss mycket och värdefull information (Jacobsen, 2012: 128).

4.2 Intervjuprocess

Inför intervjuerna gjorde vi en intervjuguide som behandlade de teman som vi önskade prata om med respondenterna. Denna intervjuguide skapades med hjälp av prestrukturerings, som innebär att vi innan intervjuerna valde ut specifika teman som vi ville beröra under intervjuernas gång (Jacobsen, 2012: 101). Vi valde att ha teman som stämde överens med frågeställningarna; äldres upplevelser av välfärdstekniker inom äldreomsorgen och deras åsikter och för- och nackdelar om välfärdsteknik. Genomgående strävade vi efter en så öppen intervju som möjligt, men inom ramen för de teman vi ville beröra. Vi ställde främst öppna frågor som ibland ledde till följdfrågor inom ämnet.

Vi deltog gemensamt vid intervjuerna för att få en så heltäckande bild som möjligt, där en av oss tog en mer ledande roll som intervjuare. Intervjuerna hölls i allmänna rum på korttidsboendet för att respektera respondenternas privata sfär. För respondenterna var detta en naturlig miljö, vilket ofta genererar naturliga svar (Jacobsen, 2012: 102). Det vistades enstaka personer i det allmänna rum där intervjuerna hölls, däribland personal på boendet vilket skulle kunna påverka respondenternas svar. Detta kallas för kontexteffekt (ibid: 102f). Utifrån vår uppfattning påverkade inte dessa personer respondenternas svar i intervjuerna.

Vi genomförde även en informantintervju som likt de andra intervjuerna utgick från en intervjuguide med specifika teman vi ville beröra. Då vi ville ha information om välfärdsteknik var teman aningen mer snäva än i intervjuerna med de äldre. Intervjun skedde i ett enskilt rum som respondenten valde på personens egna arbetsplats.

Alla intervjuer pågick 30 - 40 minuter och spelades in med respondenternas samtycke.

4.3 Bearbetning av intervjuer och analysmetod

Efter intervjuerna utförde vi transkribering där vi ordagrant skrev ner samtalen. Detta skedde med beaktande av informationskravet.

Utvalda citat i resultatdelen anonymiserades, det vill säga att personlig information såsom namn och platser byttes ut. Vi valde att redigera citaten lätt för att få bort utfyllnadsord såsom ”mm” och “eee”, som är irrelevanta för studien. I citat där vi tagit bort irrelevanta ord eller meningar som inte är utfyllnadsord markeras dessa med “(...)”. Delar av intervjuerna var irrelevanta för vårt syfte med studien och har därmed sorterats bort.

Vid analysering av materialet har vi utgått från tematisk innehållsanalys (Jacobsen, 2012: 146ff). Tematisering innebär att reducera en text genom att fastställa att flera ord, meningar och avsnitt bildar en meningsbärande enhet inom den ram för texten som helhet (ibid: 146). Vid analysering av det transkriberade materialet läste vi igenom allt för att kunna göra kategoriseringar som vi funnit av respondenternas svar. Därefter markerade vi nyckelord som respondenterna sagt. Efter tematisering kopplade vi materialet till studiens teoretiska ram. Vi kunde alltså se gemensamma nämnare i intervjuerna som vi sedan kopplade till vårt syfte och därefter till studiens teori. Vi har försökt behandla det insamlade materialet genom ett induktivt förhållningssätt, genom att samla in data på ett så öppet sätt som möjligt, behandla den insamlade empirin på ett så varsamt tänkbart sätt som möjligt (ibid: 62 & 147).

4.4 Etiska överväganden

Genomgående under studien har vi förhållit oss till Vetenskapsrådets forskningsetiska krav (2002), gällande informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav och nyttjandekrav (Vetenskapsrådet, 2002).

Informationskravet har beaktats genom att respondenterna fått ett informationsbrev med information kring studien och premisserna gällande deras deltagande. Dessa premisser har behandlat samtliga forskningsetiska krav från Vetenskapsrådet. Samtyckeskravet beaktades genom att alla deltagare fick ge sitt samtycke muntligen. För att bevara respondenternas anonymitet har vi utgått från konfidentialitetskravet och valt att använda fingerade namn samt anonymisera citat, om så behövts, för att skydda respondenternas privatliv. Vidare informerades respondenterna om att intervjumaterialet enbart används i forskningssyfte, och att allt raderas efter avslutad studie - nyttjandekravet.

4.5 Studiens giltighet och tillförlitlighet

Vid bedömning av studiens tillförlitlighet, trovärdighet och giltighet krävs att en redovisning av faktorer som kan ha påverkat studiens resultat, val under studiens gång och

tillvägagångssätt kan visas upp (Jacobsen, 2012: 178f). För att redovisa detta använder vi oss av begreppen validitet, reliabilitet samt generaliserbarhet.

Validitet syftar till om en har mätt det en faktiskt vill mäta i sin studie, alltså studiens grad av giltighet (Jacobsen, 2012: 59). Reliabilitet handlar om mätningarna i studien är utförda på ett korrekt sätt (Thurén, 2007: 26). Begreppet generaliserbarhet handlar om huruvida studien kan överföras till andra sammanhang (Jacobsen, 2012: 21). Då vår studie utgår ifrån en kvalitativ forskningsdesign, där syftet är att fokusera mer ingripande på ämnet, är generaliserbarhet en variabel som inte är uppnåbar och då inte eftersträfvansvärt. För att bedöma studiens giltighetsgrad har vi kritiskt granskat de grunder studien bygger på (ibid: 164f). Syftet med vår studie är att kartlägga äldres engagemang och uppfattning om välfärdsteknik och eftersom respondenterna svarar med åsikter och erfarenheter anser vi att vi undersökt det relevanta för studien. Vi har därmed beaktat studiens validitet.

4.6 Arbetsfördelning

Arbetet med uppsatsen har skett med gott samarbete och en strävan till jämlika arbetsinsatser. För att uppnå detta har vi arbetat tillsammans i ett gemensamt dokument där båda har kunnat följa uppsatsens utveckling. Vi har fördelat intervjuerna jämt mellan oss och utfört lika många var. Kring det arbete vi behövt göra enskilt har vi delat upp detta jämligt, exempelvis vid transkribering. Utöver detta ansvarade vi mer överblickande över vissa delar, men sammanställde allt tillsammans. Båda har läst igenom uppsatsen och granskat den. För att få ett liktydigt språk i studien har vi slutligen redigerat uppsatsen tillsammans.

5. Resultat och analys

I denna del redogör vi för våra undersökningsresultat genom att identifiera de teman som diskuterats under intervjuerna. Resultatdelen kommer att analyseras i förhållande till tidigare forskning samt studiens teoretiska utgångspunkter.

5.1 Trygghet

Ett återkommande tema vid intervjuerna är trygghet. Respondenter uttryckte vid intervjuerna flertalet gånger hur deras relation med välfärdsteknik är nära kopplat till trygghet. Då trygghet inte behöver ha samma betydelse för varje individ valde vi att koppla begrepp, som utifrån vår tolkning, kan innebära trygghet. Exempelvis; närhet, säkerhet och förutsägbarhet.

Julia, en boende på korttidsenheten säger följande:

Sedan har vi (trygghets)larmet som är en gudagåva (...) Larmet är något som är det finaste som är uppfunnet. Det måste jag säga. För man kan vara bekymrad och ångesten kan komma över en. Och då tänker jag att jag ska trycka på larmet

Julia

Julia konstaterar att trygghetslarmet minskar hennes ångest och hjälper henne att inte vara bekymrad. Om vi kopplar Julias ord om trygghetslarmet till begreppet empowerment, kan trygghetslarmet vara en lösning som kan minska hennes otrygghet. Vår uppfattning är att trygghetslarmet hjälper henne att slappna av samt bidrar till att hon kan slippa ta hjälp av personal på boendet. Hon blir därmed mer självständig och kan påverka sitt liv (Healy, 2014: 184). Valfärdstekniken gör då att hon får utrymme att förhålla sig till vilket öppnar upp för ökad trygghet (Johansson, Dellgran & Höjer, 2015: 32).

Som Charlotta Åkerlind skriver har anhöriga och äldre upplevt att digitala kommunikationsmöjligheter skapar positiva känslor av kommunikation och närhet mellan dem (Åkerlind, 2017: 61). Ett tydligt exempel på detta för våra respondenter är trygghetslarmet.

Birgit, en boende på korttidsenheten säger följande:

Det följer med mig överallt. På toan och överallt var jag är, så vet jag att jag kan larma

Birgit

Likt Charlotta Åkerlinds beskrivning fick Birgit en känsla av trygghet och kände att trygghetslarmet kunde hjälpa henne att kommunicera med personal på boendet oberoende på var hon befann sig. Birgit fick alltså utrymmet och möjligheten att kunna påverka sin vardag, utan personalen på boendets hjälp. Här kan alltså begreppet empowerment kopplas in, då larmet ger henne egenmakt över hennes egen situation (Healy, 2014: 184f).

I Socialtjänstlagen, SoL (Lag 2001:453) står det i 5 kap. 4§ 2st.:

”Socialnämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra” (Socialtjänstlag [SoL], 2001:453).

För att tolka socialtjänstlagen kan trygghetslarmen vara en produkt som verkar för att de äldre ska ha möjlighet att leva mer självständigt utan hjälp från personal på boendet. Likt Mosers beskrivning av den kommunikationsmöjlighet larmet ger, så bidrar larmet enligt respondenterna till ett mer tryggt förhållande, och bidrar till deras självständighet (Moser, 2019: 29).

5.2 Oro

Motsatsen till trygghet har vi valt att benämna med ”oro”. Även detta begrepp definieras olika från person till person, därför valde vi använda alla känslor som ur vår uppfattning kan tolkas som ”oro”. En vanligt förekommande produkt bland de äldre är som tidigare nämnt trygghetslarmen, och vid frågan om hur de skulle känna om de inte hade tillgång till larmen fick vi följande svar:

Det kan jag inte ja, då får man väl ropa på folk (...) men nu känns det jätteskönt för nu vet de precis var jag är (...)

Birgit

Respondenten beskriver att det är ett orosmoment om trygghetslarmen inte skulle finnas eller fungera. För att behålla denna trygghet som beskrivits krävs att exempelvis personal och annat stöd bemöter de signaler den äldre skickar för att inte skapa oro. Detta är även viktigt för att främja äldres självständighet och möjlighet att påverka sitt eget liv, då den äldre ges större handlingsutrymme med hjälp av fler valmöjligheter (Ponnert & Svensson, 2019: 126).

Ett annat moment som framkallade en känsla av oro var mer negativt inriktat mot välfärdstekniken i sig, där känslan av oro uppkom vid krångel med tekniken. Detta var inte lika tydligt bland respondenterna men var ändå närvarande vilket vi kan se i följande citat.

Om man trycker och trycker och tror att man har tryckt och ingen kommer. Det är en väldigt stor oro där. Som är lite farligt ja

Julia beskriver här en oro när välfärdsteknik krånglat. Utifrån vår tolkning stämmer det här stämmer överens med Charlotta Åkerlinds avhandling där det även där framkom att det fanns en oro kopplad till välfärdsteknik som krånglar hos äldre (Åkerlind, 2017: 61).

5.3 Självständighet

Vid intervju med Oscar, projektledare för projektet vi närvarade vid, ställde vi frågan om vad han ansåg vara syftet med välfärdsteknik, varpå vi fick svaret:

Det är att hjälpa brukaren att få en mer självständig och en mer fungerande vardag egentligen i slutändan. Det tycker jag att välfärdstekniken ska användas till

Oscar

Anette Kamp, Aud Obstfelder och Katarina Andersson skriver i sin artikel *Welfare Technologies in Care Work 1*, att välfärdsteknik förväntas öka äldres självständighet och delaktighet i sin vård, och att uppgifter som tidigare har legat i personalens ansvar nu har blivit möjliga att utföra på egen hand med hjälp av välfärdstekniker (Kamp, et al., 2019: 1). Självständighet kan vi se är en tydlig ambition i utvecklingen av välfärdsteknik.

Begreppet Empowerment handlar om att stärka den enskilda människan att för egen kraft kunna påverka sitt liv. Det handlar om att besitta makten över exempelvis vad en vill göra, när och hur (Healy, 2014: 184). Självständighetens betydelse inom empowerment kan därmed inte understrykas nog, detta då självständighet är ett kriterium för att själv kunna bestämma över det egna livet och för att undvika en beroendeställning i de fall där självständigheten är begränsad. I intervjuerna talade respondenterna om självständighet som en komponent som fått större betydelse på äldre dagar, där det beskrivs att det togs mer för givet tidigare i livet men att det nu fått stor uppmärksamhet. Då välfärdsteknik i många fall beskrivs som ökad självständighet för äldre ansåg vi det intressant att belysa äldres upplevelser av självständighet kopplat till välfärdsteknik.

Under intervjuerna frågade vi respondenterna om vad de tyckte om en specifik välfärdsteknik; röststyrning vid tändning och släckning av lampor varpå vi fick svaren:

Det skulle vara mer bekvämt att ha det så, för det är alltid svårare att nå en kontakt (...) man ska ha så mycket som möjligt klart då innan nattpersonalen går (...)

Stig

Samt:

Det är ju så att då ska man springa runt och tänka att där är en ljusknapp, och den lampan är inte tänd. Har man då något som ger signalen "tänd alla lampor" då är saken klar. Det tycker jag.

Julia

Sammantaget ansåg både Stig och Julia, utifrån vår tolkning, att en sådan funktion skulle vara användbar och bidra till ökad självständighet. Stig förklarade att han nu måste få hjälp med att tända och släcka lampor när personal på boendet är närvarande och att röststyrning vid tändning och släckning av lampor hade underlättat i hans vardag. Även Julia uttrycker att en sådan lösning skulle kunna bespara henne en del "spring". För att öka äldre personers empowerment, vilket även innebär självständighet, kan välfärdsteknik utifrån denna studie, vara ett tillförande medel för att gynna självständigheten.

5.4 Kunskap

Vid intervjuerna blev det mer tydligt att ingen av respondenterna hade fått vidare information om vad välfärdsteknik innebär. De hade goda kunskaper om de produkter som de använder, men visste mindre eller ingenting alls om de andra tekniska alternativen. Detta blev tydligt vid svar av följande fråga: Känner du till någon välfärdsteknik?:

Nä, du får nog förklara det (...) det vet jag inte vad det är

Stig

Vid intervjuerna kunde vi även anta att respondenterna inte kände något behov av att prova ny teknik, när exempel på sådana gavs, som de inte hade någon information om eller kommit i kontakt med. Detta speglas i detta citat vid svar på frågan om det skulle vara intresserade att använda sig av en ny teknik - en medicinpåminnare:

(...) men jag får sådana där apodos, med påsar och tid (...), så det är en mycket bra grej, apodosen. Så det tror jag inte att jag behöver prova någonting annat!

Stig

Som Efraimsson, Sandman & Rasmussen skriver är det viktigt att involvera äldre och presentera dem för allt nytt de ställs inför, för att kunna skapa en så bra vård som möjligt (Efraimsson, Sandman & Rasmussen, 2006: 76). För att koppla detta till empowerment och handlingsutrymme kan involvering ske genom att intressera sig för att lyssna på de äldres historia, samt säkerställa att den information som ges ut är i linje med den äldres förståelse.

Även detta avsnitt går att koppla till Socialtjänstlagen, SoL, då det i 5 kap. 5§ 4st. är skrivet att:

”Den äldre personen ska, så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges” (Socialtjänstlag [SoL], 2001:452, Lag 2018:1724).

För att kunna åstadkomma detta krävs det som Ponnert & Svensson (2019) skriver, att relevant information leder till ökat handlingsutrymme för den äldre. I detta fall innebär det att handlingsutrymmet för äldre tolkas som självständighet och valmöjlighet (Ponnert & Svensson, 2019: 126).

5.5 Velfärdsteknik i framtiden

Vid intervjuerna samtalade vi om utvecklingen av velfärdstekniker, vad de äldre använder sig av, vilka för- och nackdelar de anser finns, samt vad de har för förväntningar på tekniken i framtiden. Som Cozza et al., skriver finns det en optimistisk utveckling kring velfärdsteknik och att den växer för att forma framtidens ålderdom (Cozza, et al., 2018: 117). Vid frågan; hur skulle du känna för att det kom in nya tekniker i äldreomsorgen, hade alla tre respondenter liknande svar som överensstämde med optimismen i velfärdstekniken. Detta framkommer i följande citat:

Det kan nog aldrig bli för mycket, nej det kan det nog inte (...) Ja, men det är väldigt viktigt. Det är som sagt, det måste man vara tacksam för. Det måste man vara, det tycker jag

En anledning varför respondenterna inte kunde uttrycka någon särskild åsikt om utvecklingen av välfärdsteknik inom äldreomsorgen kan vara, som vi såg i avsnittet tidigare forskning, att äldre inte ges mycket information om det. Detta speglas även i avsnitt 5.4 då vi frågade Stig om han kände till någon välfärdsteknik, varpå svaret var att han inte visste och ville att det skulle förklaras för honom.

Som Efraimsson, Sandman & Rasmussen skriver så är det viktigt att involvera de äldre och presentera allt nytt som ställs inför den nya identiteten som äldre (Efraimsson, Sandman & Rasmussen, 2006: 76). Det är viktigt att involvera äldre och belysa personens möjligheter och valmöjligheter vid behov av ny teknik (Ponnert & Svensson, 2019: 126). Därmed kan en ytterligare anledning varför respondenterna inte kunde uttrycka någon särskild åsikt vara att de inte har varit i behov av förändring. Under intervjuerna gav vi exempel på olika produkter, exempelvis en medicinpåminnare, och frågade respondenterna om de kände till produkten. Som nämnt i del 5.4 så svarade Stig att han inte behövde prova något nytt, då han utifrån vår tolkning var nöjd med den teknik han använder idag.

Utifrån detta har vi dragit slutsatsen att det är viktigt att involvera de äldre och presentera allt det nya som ställs inför deras nya identitet som äldre. Detta kan ske genom att intressera sig för den äldres historia och bakgrund samt ge dem tydlig information (Efraimsson et al. 2006:76).

En viktig sak för välfärdsteknikens framtid är att den börjar användas i verksamheter. Inte förens då kan den nya vården också utvärderas. Detta beskriver projektledaren Oscar i följande citat:

Sen är ju då en annan sak som är jätteviktig (...) hur man ska implementera dem här bitarna, att det verkligen händer ute i verksamheter och så vidare. (...) Så är det de (medarbetarna) som kommer i kontakt med brukaren och det innebär att det kanske är de som (...) hjälper till att implementera och sätta igång välfärdstekniken då.

Oscar

Oscar berättar att implementering av tekniken behöver ske för att få in välfärdstekniken i praktiken genom att exempelvis arbeta nära äldre. Enligt våra respondenter kan vi också se att detta är något önskvärt och som ger en positiv inställning.

6. Slutsats

I denna studie har vi undersökt äldres intresse för välfärdsteknik genom att kartlägga deras engagemang och uppfattning om tekniken. De frågeställningar som utformades för att besvara studiens syfte var följande:

- Hur upplever boende på ett korttidsboende utvecklingen av välfärdstekniker inom äldreomsorg?
- Vilka för- och nackdelar anser de äldre på ett korttidsboende att det finns av välfärdstekniker inom äldreomsorgen?

Ett genomgående svar i intervjuerna var att respondenterna inte hade mycket information eller kunskap om vad välfärdsteknik är, vilket skapade svårigheter att få fram deras åsikt. Vi såg då att det var av stor vikt att information om tekniken nådde fram till de äldre. Vi kunde även koppla det till vikten av att involvera äldre i vården för deras självbestämmande och trygghet. Utifrån vår tolkning hade mer information om välfärdsteknik varit viktigt för äldres känsla av delaktighet och empowerment. Förutom den välfärdsteknik som de äldre var omedvetna om visade resultatet att de välfärdstekniker som de hade relation till var kopplade till känslor såsom trygghet, oro och självständighet, som alla beskrivs i resultatdelen.

Återkommande var att välfärdstekniken respondenterna använder sig av är en viktig del i deras liv för att de ska kunna känna sig trygga och självständiga. Samtidigt som resultatet även visar att välfärdstekniken de använder sig av idag skulle skapa en otrygghet om den inte längre skulle vara tillgänglig. Den välfärdsteknik som de äldre hade en relation till sedan tidigare hade bara fördelar, enligt respondenterna. Ett exempel på detta var trygghetslarmet som genomgående stod som exempel för respondenternas positiva upplevelse av välfärdsteknik. På temat om ökad utveckling av välfärdsteknik i framtiden var respondenterna positiva.

Sammanfattningsvis var de äldre mycket positiva till den välfärdsteknik de hade kommit i kontakt med sedan innan. Vi ställer oss då frågan om de äldre även skulle vara positiva till andra välfärdstekniker, om de fick prova dem samt få information om dem, då de är positiva till den del de har kommit i kontakt med?

Nackdelar med välfärdstekniken var inte lika förekommande i denna studie. Respondenterna gav positiv kritik till den teknik de använt sig av, och även till den teknik vi gav dem information om vid intervjuerna. Det som främst kunde tolkas som en nackdel var när tekniken krånglade eller inte fungerade, vilket enligt respondenterna skapade en känsla av oro. Detta kan vi se i citat i del 5.2 - Oro, där Julia uttrycker sina känslor vid icke fungerande teknik.

Slutligen kan vi se att det finns en positiv inställning gällande den välfärdsteknik de äldre är bekanta med, men även en positiv syn på framtida utökning av välfärdsteknik inom vården. Naturligtvis visade det sig även vara svårt för den äldre att visa intresse till teknik de inte vet någonting om. Vi kommer också fram till att de äldre har fått lite information gällande välfärdsteknik och att en liknande uppsats skulle behöva grunda sig på att de äldre fått mer upplevelser om välfärdsteknik för att kunna utvärdera det.

Referenslista

Blomberg, Staffan & Dunér, Anna (2015): Biståndshandläggarens yrkesroll och handlingsutrymme inom äldreomsorgen. I: Johansson, Staffan, Dellgran, Peter & Höjer, Staffan (red.) Människobehandlande organisationer: villkor för ledning, styrning och professionellt välfärdsarbete. Stockholm; Natur & kultur

Cozza, Michaela, Crevani, Lucia, Hallin, Anette, & Schaeffer, Jennie. (2019). Future ageing: Welfare technology practices for our future older selves. *Futures*, 109, 117-129. Hämtad 2019-12-16 från [https://www.sciencedirect-com.ezproxy.ub.gu.se/science/article/pii/S001632871730229X](https://www.sciencedirect.com.ezproxy.ub.gu.se/science/article/pii/S001632871730229X)

Efrainsson, Eva, Sandman, Per-Olof, & Rasmussen, Birgit H. (2006). "They were talking about me"--elderly women's experiences of taking part in a discharge planning conference. *Scandinavian Journal Of Caring Sciences*, 20(1), 68-78.

Göteborgs Stad. (2019). Välfärdsteknik. Hämtad 2019-12-19 från https://goteborg.se/wps/portal/enhetssida/senior-goteborg/valfardsteknik!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziTYzcDQy9TAy93X1MzAwcQ038LYMsTYwN_Az1wwkpiAJKG-AAjgb6BbmhigC4ofh7/dz/d5/L2dBIS9nQSEh/

Jacobsen, Dag Ingvar. (2012): Förståelse, beskrivning och förklaring: introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete. Lund: Studentlitteratur AB

Johansson, Staffan, Dellgran, Peter & Höjer (2015): Inledning. I: Johansson, Staffan, Dellgran, Peter & Höjer, Staffan (red.) Människobehandlande organisationer: villkor för ledning, styrning och professionellt välfärdsarbete. Stockholm; Natur & kultur

Kamp, Annette, Obstfelder, Aud, & Andersson, Katarina. (2019). Welfare Technologies in Care Work 1. *Nordic Journal of Working Life Studies*, 9, 1-12.

Lagerwall, Tomas, Tjäder, Claes, & Pensionärernas riksorganisation. (2016). Välfärdsteknik för äldre: Hot eller möjlighet? Stockholm: PRO.

Moser, Ingunn. (2019). Velferdsteknologi: En ressursbok (1. utgave ed.).

Ponnert, Lina & Svensson, Kerstin (2019): Socionomen i myndigheten. Att göra gott, att göra rätt och göra nytta. Malmö; Gleerup

Regeringen (2019). Uppdrag om påverkan av ökad användning av välfärdsteknik.

Hämtad 2019-12-16 från

https://www.regeringen.se/4adaf3/contentassets/13648bde2baf4159a288dd1ef8b3c9a0/uppdrag-om-paverkan-av-okad-anvandning-av-valfardsteknik.pdf?fbclid=IwAR0zTSM1qw2mHRGx4VSANEIwm_cv7kQxT9EitD_k8k5eLqXLMUKCmuOlpxg

Sjölinder, Marie, & Scandurra, Isabella (2015). Effects of Using Care Professionals in the Development of Social Technology for Elderly. Human Aspects Of It For The Aged Population, 9194, 181-192. Hämtad 2019-12-16 från

https://link-springer-com.ezproxy.ub.gu.se/chapter/10.1007%2F978-3-319-20913-5_17

Socialstyrelsen (2019). E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2019. Hämtad 2019-12-16 från

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2019-5-10.pdf>

Socialtjänstlag (SFS 2001:453). Stockholm: Socialdepartementet.

Statistiska centralbyrån, SCB (2018). Störst folkökning att vänta bland de äldsta.

Hämtad 2019-12-19 från

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningsframskrivningar/befolkningsframskrivningar/pong/statistik-nyhet/sveriges-framtida-befolkning-20182070/>

Statistiska centralbyrån, SCB (2016). Välfärd. Hämtad 2019-12-19 från

https://www.scb.se/contentassets/ec78f3eb2b9e41599df943d708ac79cd/le0001_2016k01_ti_a05ti1601.pdf

Thurén, Torsten (2007): Vetenskapsteori för nybörjare. Stockholm: Liber.

Vetenskapsrådet (2002). Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Åkerlind, Charlotta. (2017). EHomecare – for safety and communication in everyday life : The perspectives of older users, relatives and care managers (Mälardalen University dissertations, 241). Västerås: School of Health, Care and Social Welfare, Mälardalen University.

Zander, Viktoria, Johansson-Pajala, Rose-Marie, & Gustafsson, Christine. (2019). Methods to evaluate perspectives of safety, independence, activity, and participation in older persons using welfare technology. A systematic review. Disability And Rehabilitation, 1-21.

Bilaga 1

3/12-19

Informationsbrev

Datum 04-12-2019, Göteborg

Hej!

Du får detta informationsbrev då du har godkänt vår förfrågan om att delta i en intervju till vår studie. Intervjun kommer att utföras vid en överenskommen tid vecka 50.

Vi är intresserade av att skriva om intresset för olika välfärdstekniker, vilka för- och nackdelar som finns samt din egen upplevelse av välfärdsteknik. Syftet med studien är att undersöka intresset för införandet av välfärdsteknik inom äldreomsorg bland boende på en korttidsenhet (Krokslättis Äldreboende).

Informationskrav

Det är frivilligt att delta i denna studie, och du kan när som helst under studiens gång avbryta din medverkan. Uppkommer det frågor som du inte vill svara på är det helt okej att avstå. Vid intervjutillfället kommer samtalet, vid samtycke, att spelas in. Detta beror på att vi ska kunna återge intervjun på ett korrekt sätt. Intervjun kommer sedan att transkriberas och analyseras, för att sedan användas som ett empiriskt material till vår uppsats. Informationen som ges vid intervjun kommer enbart användas i forskningssyfte. Intervjuerna kommer att delas och läsas av vår handledare och handledningsgrupp (åtta personer), för att vi ska kunna få återkoppling och kunna genomarbota vår studie så bra som möjligt. När vår uppsats är färdigskriven och godkänd kommer den slutgiltiga versionen skickas till dig som medverkat på intervjun.

Samtyckeskrav

För att säkerställa att du vill medverka på en intervju till denna studie så kommer vi att inhämta ett samtycke från dig. Du har rätt att själv bestämma huruvida du vill delta i denna studie eller ej.

Konfidentialitetskrav

All personlig information vi får genom intervjun kommer endast vi (Tyra & My) ha tillgång till. När vi väl skriver vår studie kommer vi göra en avidentifiering av alla personer som

medverkat genom att använda fingerade namn samt om så behövs, anonymisera personliga detaljer som exempelvis; plats, tid etc. Detta för att ingen igenkänning ska kunna ske.

Nyttjandekrav

Det insamlade materialet kommer som tidigare nämnt enbart att användas i forskningssyfte. När vår studie är färdig och godkänd kommer allt material vi har samlat in vid intervju tillfället samt dess transkribering att raderas.

Vi som gör denna studie heter Tyra Johansson och My Nässlander Örninge, och studerar Socionomprogrammet, termin 3 vid Göteborgs Universitet.

Vår handledare heter Doris Lydahl vars kontaktuppgifter är:

E-mail: doris.lydahl@gu.se

Telefon: 031-786 4955

Med vänliga hälsningar

Tyra Johansson och My Nässlander Örninge

Kontaktuppgifter

Telefon:

Tyra Johansson - 0708177253

My Nässlander Örninge - 0734477300

E-mail:

Tyra Johansson - gusjohtystudent.gu.se

My Nässlander Örninge - gusrnimy@student.gu.se